

AVGIFT PÅ ELEKTRISK KRAFT 2019

Oslo 1. januar 2019

Skattedirektoratet

Juridisk avdeling
Fredrik Selmers vei 4, Helsefy
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO
www.skatteetaten.no

Innhold:

Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft.....	3
Forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter	3
Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)	3
Forskrift 23. november 2016 nr. 1360 til skatteforvaltningsloven (skatteforvaltningsforskriften).....	3
Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)	3
Forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)	3
Skattedirektoratets kommentarer.....	4

Endringer i forhold til Skattedirektoratets rundskriv 2018:

Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft:

- § 1: avgiftssatser endret
- § 1 annet ledd bokstav e: redusert sats til produksjon eller omforming av energiprodukter.

Forskrift om særavgifter (heretter "saf."):

- § 2-9 tilføyd redusert sats til produksjon eller omforming av energiprodukt
- § 3-12-4 andre ledd ordlysendring
- § 3-12-6 første ledd ordlysendring
- § 3-12-8 redusert sats til produksjon eller omforming av energiprodukt
- § 3-12-11 bokstav f dokumentasjon for rett til redusert sats
- § 3-12-14 omnummerering av henvisning i bestemmelsen

Forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven

- § 16-42-1 første ledd bokstav b tilføyd redusert sats for produksjon eller omforming av energiprodukt

Skattedirektoratets kommentarer:

- Pkt. 7 Ny tilføyelse om reparasjon
- Nytt pkt. 8 om virksomheter som driver med produksjon og omforming av energiprodukt
- Pkt. 14: presisering om metallurgiske prosesser
- Pkt. 19 om dispensasjon endret

Endringer i annet regelverk fremkommer av de enkelte bestemmelser.

Relevant regelverk kan sees ved å følge lenkene nedenfor:

[Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft](#)

[Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter](#)

[Forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter](#)

[Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning \(skatteforvaltningsloven\)](#)

[Forskrift 23. november 2016 nr. 1360 til skatteforvaltningsloven \(skatteforvaltningsforskriften\)](#)

[Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav \(skattebetalingsloven\)](#)

[Forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven \(skattebetalingsforskriften\)](#)

For utfyllende kommentarer til **skatteforvaltningsloven** og **skattebetalingsloven** med tilhørende forskrifter, se [Skatteforvaltningshåndboken](#) og [Skattebetalingshåndboken](#).

Skattedirektoratets kommentarer

1. Avgiftspliktens omfang

(jf. [Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft \(heretter "stortingsvedtaket"\) § 1](#))

Avgiften er lagt på elektrisk kraft som leveres til bruk her i landet, også uttak til eget bruk. Avgiftsplikten omfatter det kvantum som leveres til forbrukeren og uttas til eget bruk, og ikke det kvantum som blir produsert. Som hovedregel gjelder plikten leveranser etter alle kontraktstyper. Avgiftsplikten omfatter også gratisleveranser av strøm.

2. Fritak for kraft levert i direkte sammenheng med produksjon

(jf. [stortingsvedtaket § 2 bokstav j](#), forskrift om særavgifter (heretter "saf.") [§ 3-12-1](#))

Kraft til følgende formål er fritatt for avgift:

- til drift av magnetiseringsmaskiner for de generatorer som har separat magnetisering
- til pumping av vann til ovenforliggende magasiner
- til dekning av transformator- og overføringstap
- til nødvendig lys og oppvarming av kraftomformer- og transformatorstasjoner. Fritaket gjelder kun stasjoner som har funksjonell tilknytning til selve produksjonen
- til lys og oppvarming i maskinsal, kontrollrom, verksted, koplingsanlegg, lukehus, luker og grunder, hjelpeanlegg til kjøling, ventilasjon, måling og luftfukting.

3. Redusert sats for industrien

(jf. [stortingsvedtaket § 1 andre ledd bokstav a](#), saf. §§ [3-12-4](#) og [3-12-9](#))

Ordningen er hovedsakelig basert på en avgrensning iht. Statistisk sentralbyrås (SSB) standard for næringsgruppering. Både fordi næringskoden kan være basert på opplysninger som er foreldet og fordi det av forskjellige årsaker er oppstått feil mht. klassifiseringen, kan det være avvik mellom klassifiseringen og faktisk virksomhet.

Alle virksomheter som er registrert i en næringsundergruppe som gir rett til redusert sats etter saf. § 3-12-4, skal belastes redusert sats uansett om de rent faktisk driver annen type virksomhet som ikke omfattes av disse næringsundergruppene. Dersom noen virksomheter er registrert i næringsundergrupper som gir rett til redusert sats på uriktige premisser, skal det sendes melding om korrekt virksomhet til Enhetsregisteret, 8910 BRØNNØYSUND.

Dersom noen virksomheter mener de har virksomhet som medfører at de skal registreres i en næringsundergruppe som gir rett til redusert sats, bør de sende endringsmelding til Enhetsregisteret. Ved endring vil virksomheten motta utskrift om ny gruppering. Denne utskriften må fremlegges for nettselskapet før virksomheten kan faktureres med redusert avgiftssats.

Når en abonnent har flere typer virksomheter med forskjellige avgiftssatser, må det foretas en fordeling av forbruket. Det samme gjelder de tilfeller hvor abonnementet omfatter både industri/bergverk og administrasjonsbygg/privat husholdning.

Abonnenten må selv gi nettselskapet de nødvendige opplysninger om fordelingen dersom kraft med forskjellig avgiftsmessig status leveres over samme måler.

Saf. § 3-12-4 ble endret med virkning fra 1. januar 2012. Endringen får betydning for hvilke bedrifter som kan ha krav på redusert sats. Videre er det tatt inn en bestemmelse i tredje ledd som innebærer at det ikke vil kunne gis refusjon av avgift tilbake i tid ved endring av registrert næringsundergruppe.

Virksomheter som kan få kraft levert med redusert sats, skal nyte godt av den reduserte satsen uavhengig av abonnementsforhold. Disse er berettiget til redusert sats, uavhengig av om de faktureres direkte ved eget abonnement eller om de er en del av for eksempel en næringspark hvor det faktureres samlet for hele området. Dette gjelder også andre virksomheter som kan få kraft med redusert sats eller er fritatt for avgift.

Den enkelte virksomhet må selv sørge for at nettselskapet tar hensyn til brukerens faktiske registreringsforhold ved beregning/fakturering av avgift. I de tilfeller virksomheten ikke har egen måler, må det foretas en fordeling av forbruket. Abonnenten må i den forbindelse gi nettselskapet de nødvendige opplysninger om fordelingen.

4. Kraft levert til administrasjonsbygg

(jf. saf. [§ 3-12-9](#))

Avgiftslettelsen for industrien m.v. avgrenses i saf. § 3-12-9. Det følger av denne bestemmelsen at det ikke gis fritak eller redusert sats for elektrisk kraft levert til administrasjonsbygg. Som administrasjonsbygg anses bygg hvor arealet knyttet til administrasjon utgjør 80 % eller mer av byggets totale areal. Dette gjelder selv om selskapet er registrert med en næringskode som i utgangspunktet gir krav på redusert sats.

Avgrensningene mot administrasjonsbygg må leses i lys av stortingsvedtaket § 1 annet ledd bokstav a siste punktum, hvor det heter at den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen. Begrepet "administrasjonsbygg" gir en positiv avgrensning av unntaket i § 3-12-9, og en negativ avgrensning av kraft som benyttes i produksjonsprosessen, jf. Borgarting lagmannsretts dom i sak LB-2014-116350. Direktoratet legger til grunn at ved tolkningen av ordlyden "knyttet til administrasjon" må en naturlig forståelse av begrepet legges til grunn. Begrepet vil etter direktoratets syn omfatte ledelse, regnskap, økonomi- og eiendomsforvaltning, kapitalforvaltning, informasjonsavdelinger, personalavdelinger, IT-avdelinger, markedsføring, salg og resepsjoner, men også bl.a. fjernvarrelager og avishus uten eget trykkeri.

Hvis bedriften består av flere bygg, skal hvert av bedriftens bygg vurderes for seg. Dersom bedriften disponerer deler av et bygg, er det de arealene som bedriften disponerer som skal vurderes. Hva resten av bygget benyttes til holdes utenfor vurderingen. En liten produksjonsbedrift mister f.eks. ikke retten til å få kraft med redusert sats bare fordi de holder til i samme bygg som et stort revisorfirma.

5. Redusert sats på kraft levert til bruk i produksjon av fjernvarme

(jf. stortingsvedtaket [§ 1 andre ledd bokstav a](#), saf. §§ [3-12-5](#), [3-12-11](#) og [2-9](#))

Saf. § 3-12-5 oppstiller konkrete krav knyttet til næringsundergruppe (evt. konsesjon), kunde og brenselstype. Virksomheten må blant annet levere fjernvarme til forbrukere utenfor egen virksomhet.

Kravet om minst 50 pst. avfall, bioenergi, spillvarme og/eller varmepumper tar høyde for at behovet for alternative energikilder kan variere over tid. Vurderingen av om kravet er oppfylt gjøres samlet for kalenderåret.

Treårsfristen innebærer at bedriften gis rett til redusert sats selv om 50 pst. -kravet ikke er oppfylt i en oppbygingsperiode på inntil tre år. Dette gir et incitament til å komme raskt over på alternative energikilder, hvilket er tilsiktet fra Stortingets side, samtidig som bedriften får en viss tid til å bygge infrastruktur samt skaffe kundegrunnlag. Treårsfristen skal regnes fra dato for første varmelevering til kunde, dvs. til forbruker utenfor egen virksomhet. Det gis ikke rett til redusert sats før treårsfristen begynner å løpe. Det er ikke en forutsetning for redusert sats i oppbygingsperioden at bedriften senere oppfyller vilkåret mht. energikilde.

Med lignende dokumentasjon i saf. § 3-12-11 første ledd bokstav b menes for eksempel kontrakt om levering av energi fra avfall, bioenergi, spillvarme og/eller varmepumpe til forbruker.

6. Redusert sats på kraft levert til datasentre

(jf. stortingsvedtaket [§ 1 andre ledd bokstav c](#), saf. §§ [3-12-6](#), [3-12-10](#), [3-12-11](#) og [2-9](#))

Ordningen gjelder datasentre med faktisk uttak over 0,5 MW, hvor et foretak driver lagring og/eller prosessering av data som hovedvirksomhet, jf. saf. § 3-12-6. Det er ikke mulig å kumulere uttaket til flere datasentre, som ved et hovedsenter og et kopi eller back-up senter på en annen lokasjon. Datasentre som har en støttefunksjon til hovedvirksomheten i et foretak, f.eks. finansielle tjenester eller ingeniørtjenester, faller utenfor bestemmelsen.

Beregningen av uttaket, og den reduserte satsen, er begrenset til kraft brukt til servere, kjølesystem, pumper, belysning, sikkerhetsanordninger, aggregater og anordninger som direkte støtter servernes funksjon. Det må være et kontinuerlig uttak på over 0,5 MW i perioden det er fakturert for, og som særavgiftsmeldingen etter skatteforvaltningsforskriften § 8-4-2 andre ledd gjelder.

7. Redusert sats for skip i næring

(jf. stortingsvedtaket [§ 1 andre ledd bokstav d](#), saf. §§ [3-12-7](#), [3-12-10](#) og [3-12-11](#))

Ordningen gjelder levering av elektrisk kraft til bruk om bord i skip i næring. Som skip i næring anses ikke skip i opplag, skip som varig er tatt ut av fart, skip brukt til bosted, hotell, kontor, verksted, lager, eller som er under reparasjon, ombygging eller er satt i dokk eller lignende. Avgrensingen omfatter ikke reparasjoner for skip som ligger til kai, når skipet er ment å fortsette farten.

8. Redusert sats for virksomheter som driver med produksjon eller omforming av energiprodukt

(jf. stortingsvedtaket [§ 1 andre ledd bokstav e](#), saf. [§ 3-12-8](#))

Ordningen gjelder levering av elektrisk kraft til virksomheter som driver med produksjon eller omforming av energiprodukter. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen. De konkrete energiprodukter som omfattes av den reduserte satsen er angitt med henvisninger til posisjoner i tolltariffen i saf. § 3-12-8.

9. Fritak for kraft produsert i energigjenvinningsanlegg

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav a](#), saf. [§ 3-12-12](#))

Anlegg som av kompetent myndighet (Miljødirektoratet eller Norges vassdrags- og energidirektorat) anses å være energigjenvinningsanlegg, har avgiftsfritak for all elektrisk kraft som produseres i anlegget, uavhengig av om kraften forbrukes i anlegget eller selges. Ved salg er kraftleveransen kun avgiftsfri i første ledd. Dersom mottakeren (f.eks. et nettselskap) videreselger kraften, oppstår avgiftsplikten på vanlig måte.

Dokumentasjon (innvilget konsesjon eller skriftlig uttalelse) fra kompetent myndighet som viser at anlegget er å anse som energigjenvinningsanlegg, samt annen dokumentasjon som er nødvendig for å dokumentere at vilkårene for fritak er oppfylt, må kunne fremlegges, jf. saf. § 2-8.

10. Fritak for kraft produsert i aggregat med generator som har mindre merkeytelse enn 100 kVA ("mikrokraftverk")

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav b](#), saf. [§ 3-12-12](#))

Avgiftsfritaket omfatter både produsentens uttak til eget bruk og vedkommendes salg/ leveranser til andre.

Egenprodusert kraft ut over produsentens eget kraftbehov kan avhendes avgiftsfritt i første ledd, dvs. når den egenproduserte kraften selges eller gis bort direkte fra mikrokraftverket. Dette betyr at et eventuelt salg må foregå direkte fra mikrokraftverket til sluttbruker. Mikrokraftverkets eier skal utferdige faktura for det aktuelle kvantum, og må enten føre kraften fram til sluttbruker i eget nett eller leie nett av andre.

Det er kun det kvantum som faktisk er produsert i mikrokraftverket, som kan leveres avgiftsfritt. Kraft som evt. er kjøpt/mottatt fra andre, er ikke omfattet av avgiftsfritaket. Nettselskapet kan kun fakturere kunden uten avgift for den mengde kraft som faktisk er produsert uten avgift. Produsenten må overfor nettselskapet kunne dokumentere hvilke kraftkvanta som henholdsvis er produsert i eget mikrokraftverk og kjøpt/mottatt fra andre.

Er merkeytelsen 100 kVA eller mer, blir hele produksjonen avgiftspliktig.

For de tilfeller hvor anleggets merkeytelse er oppgitt i kW, vil det være nødvendig å regne oppgitt ytelse om til kVA. Dette beregnes på følgende måte:

For kraft produsert i anlegg med likestrømsaggregat blir omregningsfaktoren 1. Dvs. at oppgitte kW vil være det samme i kVA. Et anlegg som for eksempel er oppgitt med merkeytelse 100 kW, vil i avgiftsmessig sammenheng bli regnet som å ha en merkeytelse på 100 kVA.

I slike tilfeller vil hele produksjonen være avgiftspliktig, ettersom grensen går ved anlegg med "merkeytelse *mindre* enn 100 kVA".

I forhold til kraft produsert i aggregat med vekselstrømkrets, må generatorens oppgitte effekt i kW divideres med en effektfaktor – cosinus φ (phi) – som i gjennomsnitt er satt til 0,8. Hvis et slikt anlegg eksempelvis er merket med 90 kW, vil anlegget bli regnet som å ha en merkeytelse på 112,5 kVA. Produksjonen vil i så fall ikke være fritatt for avgift i henhold til avgiftsvedtaket § 2 bokstav b.

11. Fritak for levering i tilknytning til NATO

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav e](#), saf. [§ 4-9-1](#))

Norge har gjennom avtale mellom partene i traktaten for det nordatlantiske området om status for deres styrker (NATO SOFA) av 19. juni 1951, forpliktet seg til å fritta for særavgift. Partnerskap for Fred-samarbeidets avtale av 19. juni 1995 (PFP SOFA) gir NATO SOFA tilsvarende anvendelse for disse landene. Andre bestemmelser om fritak for særavgifter følger av Avtale om status for den nordatlantiske traktats organisasjon, de nasjonale representanter og dens internasjonale stab av 20. september 1951, og Protokoll om status for internasjonale, militære hovedkvarterer opprettet i henhold til traktaten for det nordatlantiske området av 28. august 1952.

Elektrisk kraft som leveres til NATOs nordkommando er fritatt for avgift.

12. Fritak for internasjonale organisasjoner

(jf. saf. [§ 4-9-2](#))

Det følger av saf. § 4-9-2 at det gis fritak for avgift på varer til bruk for internasjonale organisasjoner. Fritaket gjelder kun organisasjoner som er nevnt i stortingsvedtaket. For elektrisk kraft gis det avgiftsfritak for Den nordiske investeringsbanken, jf. stortingsvedtaket § 2 bokstav f.

13. Fritak for kraft produsert i mottrykksanlegg

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav d](#))

Fritaket omfatter bare kraft som blir brukt i produksjonsbedriften.

14. Avgiftsfritak for kraft som leveres til bestemte formål

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav g](#), saf. [§ 3-12-13](#))

Vedtaket § 2 bokstav g gir fullt avgiftsfritak for elektrisk kraft som benyttes i de prosessene som gjøres ved kjemisk reduksjon eller i elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske pro-

sesser. Disse fritakene er samsvarende med fritakene i EUs energiskattedirektiv, og fritaket gjelder kun leveranser til disse bestemte prosessene, se St.prp. nr. 1 (2007-2008) Skatte-, avgifts- og tollvedtak pkt. 3.7.

Dette innebærer at det kan være virksomheter hvor det skal faktureres med 0-sats, redusert sats på kraft levert til andre produksjonsprosesser og full sats på leveranser til administrasjonsbygg. I henhold til saf. § 3-12-19, jf. § 3-12-13, kan disse leveransene, etter mottatt dokumentasjon, faktureres med riktig avgiftssats direkte.

Metallurgiske prosesser består i utvinning og behandling av metall. Mineralogiske prosesser er tilvirking av ikke-metalliske mineralogiske produkter. Med mineralogiske prosesser menes de prosesser som faller inn under næringskode 23 i Statistisk sentralbyrås (SSB) standard for næringsgruppering. Det er imidlertid ikke noe vilkår at virksomheten er registrert med næringskode 23 for å ha krav på fritaket. Det vil være tilstrekkelig at virksomheten driver prosesser som hører inn under næringsgruppe 23. Eksempler på mineralogiske prosesser er tilvirking av sement, betong, kalk, glass, mineralull, keramikk, ekspanderende leire og teglstein.

15. Avgiftsfritak for leveranser til treforedlingsindustrien

Energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i NVEs energieffektiviseringsprogram, har tidligere vært fritatt for avgift. Fra 1. juli 2014 har Stortinget vedtatt at dette fritaket oppheves, og det skal i stedet betales redusert sats. Bakgrunnen er at ESAs godkjenning av fritaket gjaldt til 30. juni 2014, og en videreføring av fritaket er notifisert, men ikke godkjent av ESA.

16. Avgiftsfritak for veksthusnæringen

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav h](#), saf. [§ 3-12-14](#))

Fritaket gis til veksthus som har elektrisk varmeanlegg. I henhold til saf. § 3-12-18, jf. § 3-12-14 og § 3-12-19 bokstav c, kan disse faktureres uten avgift ved fremleggelse av egen-erklæring om at de har veksthus med elektrisk varmeanlegg, og leveransen føres uten avgift i særavgiftsmeldingen. Erklæringen skal være forevist nettselskapet på leveringstidspunktet, og må dekke det tidsrom som den elektriske kraften leveres i.

17. Redusert sats/avgiftsfritak for leveranser i tiltakssonen

(jf. stortingsvedtaket [§ 1 andre ledd bokstav b](#) og [§ 2 bokstav i](#), saf. [§ 3-12-15](#))

Avgiftssatsen for leveranser til Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænanen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord (tiltakssonen) skal i henhold til avgiftsvedtakets § 1 andre ledd være 0,5 øre.

Leveranser til husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen er helt fritatt for avgift. Begrepet husholdning omfatter bl.a. eneboliger, leiligheter, hybler, og fritidsboliger, herunder hytter, setrer, koier o.l. Forbruk i uthus, uteplasser, garasjer, fellesvaskeri og andre fellestjenester og fellesanlegg knyttet til slike husholdninger er også avgiftsfri. Begrepet *husholdning* skal også omfatte aldershjem, barnehjem, daginstitusjoner for barn samt fellesanlegg i/for slike bygg.

18. Avgiftsfritak for kraft som er produsert i solceller og brukes direkte av produsenten selv

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 bokstav l](#), saf. [§ 3-12-17](#))

Avgiftsfritaket gjelder kraft som er produsert i solceller og brukes direkte av produsenten selv. Med "brukes direkte" menes kraft produsert i egne anlegg og hvor kraften som forbrukes går direkte via internt ledningsnett fra anlegget til forbrukerens bygning(er).

Produsenter som leverer kraften ut på det ordinære ledningsnettet, og deretter får levert kraft tilbake via nettselskapet vil ikke omfattes av fritaket, da dette ikke vil anses som *direkte* levering.

19. Lempning av fastsatt avgift og dispensasjon fra avgiftsplikten

(jf. [sktfvl. § 9-9](#), samt [Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft § 4](#))

Fastsatt avgift skal som den klare hovedregel betales, enten det skjer frivillig eller gjennom tvangsinnkreving. Skattemyndighetene kan likevel gi utsettelse med betaling av et krav eller sette ned et krav helt eller delvis (lempning) hvis det av særlige grunner knyttet til fastsettingen virker særlig urimelig å fastholde hele kravet, jf. sktfvl. § 9-9. Bestemmelsen skal dekke tilfeller hvor regelverket i det spesielle enkelt tilfellet gir en utilsiktet virkning. Vilkårene for lempning er strenge og lempningsadgangen er som følge av dette snever. Hvert tilfelle må vurderes konkret. Vurderingen er knyttet til de utilsiktede virkningene av regelverket, og ikke til forhold ved den avgiftspliktiges situasjon. Økonomiske, sosiale, helsemessige eller lignende forhold skal følgelig ikke tillegges vekt ved vurderingen. Dette er også lagt til grunn i fast praksis. Du kan lese mer om dette i Skatteforvaltningshåndboken.

Lempning etter sktfvl. § 9-9 kommer som hovedregel bare til anvendelse etter at et avgiftskrav er fastsatt. Dispensasjonsbestemmelsene i stortingsvedtakene kan benyttes i saker der det søkes om dispensasjon i forkant av fastsettingen. Vilkår og vurderingstema er i hovedsak de samme som etter sktfvl. § 9-9.

20. Avgiftsfri overføring

(jf. saf. [§ 2-2](#))

Det følger av saf. § 2-2 at en registrert virksomhet kan overføre avgiftspliktige varer uten at avgiftsplikten oppstår, til egne godkjente lokaler og til andre virksomheters godkjente lokaler, dersom disse virksomhetene er registrert for samme vareomfang.

Overføring av en vare mellom registrerte virksomheter kan skje på to måter:

- fysisk flytting av varen fra den ene virksomhetens godkjente lokale til den andres, med tilhørende regnskapsmessig flytting,
- ren regnskapsmessig flytting av varen uten tilhørende fysisk flytting til godkjent lokale.

Ordet "overføre" i saf. § 2-2 skal forstås slik at det omfatter både fysisk flytting som beskrevet i kulepunkt 1, og ren regnskapsmessig flytting som beskrevet i kulepunkt 2. Det stilles ikke krav om at en vare må overføres fysisk for at vilkårene i § 2-2 skal være oppfylt. Ved avgiftsfri overføring mellom registrerte virksomheters godkjente lokaler, uansett på hvilken måte overføringen skjer, overtar den virksomheten som mottar varen eierskapet til den, og således også rapporterings- og avgiftsansvaret.

Vi presiserer at en avgiftsfri overføring som foretas i henhold til § 2-2, enten den skjer ved fysisk flytting etter kulepunkt 1 eller rent regnskapsmessig etter kulepunkt 2, skal dokumenteres, jf. saf. § 2-8. Den skal og fremgå av de registrerte virksomhetenes avgiftsregnskap, jf. saf. § 5-8 første ledd, fjerde punktum.

Et eksempel på en avgiftsfri overføring er hvor A kjøper en vare fra B, begge registrert for samme vareomfang, for salg (fra A) til sluttkunde C. I dette tilfellet er det tilstrekkelig for at § 2-2 kommer til anvendelse at varen leveres direkte fra Bs godkjente lokale til C, forutsatt at overføringen fremgår av regnskapene til A og B som en avgiftsfri overføring (tilleggskode 30) mellom de to. Det er altså ikke nødvendig at varen flyttes fysisk fra B til A, før levering til C, for at vilkårene i § 2-2 er oppfylt.

21. Avgiftsgrunnlaget

(jf. saf. [§ 3-12-3](#))

21.1 Fakturert kvantum

Avgiftspliktig er det kvantum kWh som leveres/faktureres i kvartalet. Det er uten betydning hvilken spenning kraften leveres i. Avgiften kan ikke faktureres i et senere kvartal enn det kvartal vederlaget for levert elektrisk kraft faktureres i.

21.2 Akontoregninger

Hvis fakturering skjer på forskudd for del(er) av avlesningsperioden (akontoutskrivning), skal det beregnes skjønnsmessig avgift. Beregningen kan ta utgangspunkt i foregående års beregnede el-avgift, som justeres med den prosentvise økning (minking) i avgiftssatsen for etterfølgende år.

Hvis utskrevet akontobeløp er endret som følge av forventet endring i salget, skal akontobeløpet for avgiften endres tilsvarende. Avgiften må stå i forhold til akontobeløpets størrelse og innbetales innen fristen etter utløpet av det kvartal faktura er sendt.

21.3 Overføringstap

Overføringstap som skjer før leveringsstedet, er ikke avgiftspliktig. For å finne det leverte kvantum kan det, avhengig av hvor måleren er plassert, gjøres tillegg eller fradrag i det målte antall kWh. Det kan imidlertid ikke gjøres fradrag i det kvantum som kraftleverandøren beregner sitt vederlag av. Det gis ikke refusjon for linje- og trafotap hos mottaker av strømmen.

Leverandører av elektrisk kraft kan holde dokumentert linje- og trafotap utenfor avgiftsgrunnlaget for eget forbruk. Registrerte leverandører av elektrisk kraft som også kjøper slik

kraft med avgift fra andre produsenter, kan holde dokumentert linje- og trafotap utenfor avgiftsgrunnlaget.

21.4 Avgiftsendringer i perioden

Ved avgiftsendringer som finner sted i en avlesningsperiode, skal det beregnes avgift for perioden ut fra forholdsmessig fordeling av det avgiftspliktige kvantum etter de tidligere og de nye bestemmelser.

Den fordelingsmetode som kraftverket benytter ved endring av strømprisen, kan også benyttes til å fordele avgiften.

21.5 Uttak til eget bruk (egenprodusert kraft)

Som egenprodusert kraft anses kraft produsert i anlegg som forbrukeren helt ut eier, eller den kraftkvote som tilfaller denne som deltaker i et sameie som produserer kraften. Avgiftsplikten knytter seg her til forbrukt kvantum. Dersom den elektriske kraften ikke blir målt, kan nettselskapets begrunnede anslag over uttaket legges til grunn.

21.6 Levering utenom måler

Det skal beregnes avgift av 6000 kWh pr. år for hver kWh fast abonnement ved levering av elektrisk kraft etter bestilt effekt under tariffene H1 og H2 uten måling av uttatte kWh.

Ved levering av elektrisk kraft utenom måler til gate- og veibelysning, fastsettes avgiften etter en brenntid på 4000 timer, med mindre en annen brenntid kan dokumenteres på et holdbart teknisk grunnlag. Avgift av overforbruk må betales i tillegg.

For andre kraftleveranser som ikke går over måler, vil skattekontoret som alminnelig ordning godta vedkommende nettselskaps anslag over levering som grunnlag for avgiftsberegningen. I tvilstilfelle må saken forelegges direktoratet.

22. Avgiftskoder og utfylling av skattemelding for særavgifter (RF-1347)

(jf. sktfol. § 8-4 og skf. §§ 8-4-1 til 8-4-2)

På særavgiftsmeldingen skal avgiftstypen EL benyttes og følgende avgiftsgrupper for de forskjellige avgiftspliktige satsene/typer forbruk.

Avgiftsgruppe	Avgiftsomfang	Enhet	Sats i øre	Term
100	Akontoutskrivinger	kr	100,00	4
200	Ellers full sats	kWh	15,83	
301	Til industri og bergverk	kWh	0,5	
302	Til produksjon av fjernvarme	kWh	0,5	
303	Til arbeidsmarkedsbedrifter	kWh	0,5	
304	Til Finnmark og div. kommuner i Troms	kWh	0,5	
305	Til treforedling NVEs energieff.program	kWh	0,5	

306	Til datasentre	kWh	0,5	
307	Til skip i næring (landstrøm)	kWh	0,5	

For akontoinnbetalinger benyttes gruppekode 100. Enhet 1 blir da kroner, mengde 1 blir det avgiftsbeløpet som skal innbetales, og satsen i øre blir dermed 100,00. Det oppgis ikke antall kWh ved akontoinnbetalinger. Dette skjer først ved årsoppgjøret. Da fordeles årets kraftlevering på de relevante kategoriene og avgiftsberegnes, og det beløpet som er innbetalt a konto gjennom året, trekkes ut med kode EL100, tilleggskode 25.

Tilleggskode for EL 100:

25 fradrag for tidligere innbetalt a konto (brukes bare ved årsoppgjør)

Tilleggskoder for EL 200:

- 12 levert til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell iht. internasjonale avtaler, herunder Partnerskap for fred
- 13 levert til Den nordiske investeringsbanken
- 20 utført til utlandet
- 30 overført til andre registrerte for avgift på elektrisk kraft
- 53 fradrag for avgift hvor kreditnota er utstedt kunde, på bakgrunn av tidligere for høy fakturert mengde
- 58 levert til skinnegående transportmiddel og trolleybuss
- 66 levert til veksthusnæringen
- 67 levert direkte i sammenheng med produksjon av elektrisk kraft når kraften ellers ville ha blitt avgiftsbelagt med full avgift
- 70 produsert i energigjenvinningsanlegg
- 71 produsert i mottrykksanlegg
- 73 produsert i mikrokraftverk
- 99 manko

Tilleggskoder for EL 301:

- 53 fradrag for avgift hvor kreditnota er utstedt kunde, på bakgrunn av tidligere for høy fakturert mengde
- 67 levert direkte i sammenheng med produksjon av elektrisk kraft i industri og bergverk. Da er det redusert avgiftssats. Dette vil gjelde industrikraftverk som leverer sin energi til industrivirksomhetens egen produksjon, og der det normalt betales redusert sats for kraften
- 74 levert til treforedlingsindustri som er medlem i NVEs energieffektiviseringsprogram
- 75 benyttes til kjemisk reduksjon eller i elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser

Tilleggskode for EL 302, EL 303, EL 306 og EL 307

- 53 fradrag for avgift hvor kreditnota er utstedt kunde, på bakgrunn av tidligere for høy fakturert mengde

Tilleggskoder for EL 304:

- 53 fradrag for avgift hvor kreditnota er utstedt kunde, på bakgrunn av tidligere for høy fakturert mengde

59 levert til husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og enkelte kommuner i Nord-Troms

Tilleggskodene skal alltid benyttes etter avgiftstype og avgiftsgruppe (f.eks. EL 200).

Fritak

Alle de forannevnte kodene er fritakskoder. Disse skal oppgis i særavgiftsmeldingen med riktige avgiftstyper, avgiftsgrupper og antall enheter, men det skal IKKE beregnes avgift.

Det gjøres oppmerksom på at enkelte fritak bare gis etter søknad til skattekontoret.

Kode 25 - innbetalt a konto (bare ved oppgjør)

Koden skal benyttes for å fradragføre det totale beløpet som er innbetalt a konto. Det skal ved årsoppgjøret fremgå av særavgiftsmeldingen hvilke type forbruk som innrapporteres, dvs. hvilken avgiftskode det faktiske forbruket i akontoperioden er knyttet til, når årsoppgjøret foreligger.

Kode 74 – treforedlingsindustrien

Treforedlingsindustrien hadde frem til 1. juli 2014 fritak for avgift på sitt forbruk av elektrisk kraft. For kraft som er levert før 1. juli 2014 skal EL 301 med tilleggskode 74 benyttes. Kraft som benyttes fra 1. juli 2014 er ikke fritaksberettiget, og ny kode EL 305 skal benyttes for rapportering av redusert sats.

Ang. tidligere avgiftsgruppe 400

Tidligere avgiftsgruppe 400 (differanse full-redusert sats) med tilleggskodene 54-57 skal ikke lenger benyttes. Denne avgiftsgruppen skulle kun benyttes ved tilbakeføring av differansen mellom høy og lav sats i forbindelse med at sluttbruker fikk endret næringskode med virkning tilbake i tid. I henhold til saf. § 3-12-4 tredje ledd gir ikke en endring av næringskode rett til refusjon av avgift tilbake i tid. Der sluttbruker hele tiden har hatt krav på redusert sats, men av ulike grunner ikke har fått det, skal dette rettes opp ved at det foretas en omberegning.

Annet om utfylling av særavgiftsmeldingen

Ved utfylling av særavgiftsmeldingen skal alle bevegelser i tilknytning til virksomhetens leveranser/uttak av elektrisk kraft synliggjøres. Nettoføring hvor kun avgiftsbeløpet som skal betales fremkommer, skal ikke skje.

23. ELSÆR 2.0 – elektronisk levering av særavgiftsmeldinger

Skattemelding for særavgifter skal leveres elektronisk. Innlogging gjøres gjennom Altinn, og tilgang til tjenesten krever innlogging med minimum sikkerhetsnivå 3. I tillegg må den som skal levere særavgiftsmeldingen ha en av følgende roller:

- regnskapsmedarbeider
- regnskapsfører uten signeringsrett

- regnskapsfører med signeringsrett
- kontaktperson NUF

Daglig leder eller andre med denne rollen kan delegerer denne rollen til aktuelle ansatte. For utfyllende informasjon om delegering av rettigheter i Altinn, kontakt Altinn brukerservice, eller se:

<https://www.altinn.no/no/Portalhjelp/Administrere-rettigheter-og-prosessteg>

Vi viser for øvrig til brukermanual for elektronisk rapportering av særavgiftsmeldinger, som er tilgjengelig ved innlogging på Altinn.

24. Forfall og rettidig betaling

(jf. sktfol. § [8-4](#), jf. skfov. § [8-4-2 annet ledd](#))

Registrert virksomhet skal sende særavgiftsmelding til skattekontoret innen 1 måned og 18 dager etter utløpet av det kvartal regning eller faktura er sendt. For avgiftspliktige leveranser som ikke faktureres legges leverings-/ uttakstidspunktet til grunn. Dette innebærer at for avgiftspliktige leveranser som faktureres kunden i januar, februar og mars skal særavgiftsmelding senest leveres innen 18. mai.

Avgiften forfaller til betaling samtidig med fristen for særavgiftsmeldingen, jf. lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven, heretter "sktbl.") § 10-40.

Abonnementen skal faktureres avgift samtidig med faktureringen av kraftleveransen.

25. Avgiftsregnskap

(jf. saf. § [5-8](#))

Kravene til regnskap i saf. § 5-8 må leses i sammenheng med kravene til dokumentasjon for fritak ved avgiftsfrie leveranser og leveranser med redusert sats, jf. den generelle bestemmelsen i saf. § 2-8. I tillegg skal det fremkomme av avgiftsregnskapet at de øvrige kravene til dokumentasjon i forskriften kapittel 3-12, samt relevante bestemmelser i kapittel 4, er oppfylt.

26. Betaling, renteberegning og sikkerhetsstillelse

Sktbl. og forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften, heretter "sktbf."), inneholder bl.a. regler om forfall, betaling, renteberegning og sikkerhetsstillelse.

27.1 Forfall og betaling

(jf. sktbl. [kapittel 9 og 10](#) med tilhørende forskrifter)

Sktbl. kapittel 9 har regler om betalingsmåter og hva som anses som rettidig betaling.

Sketbl. kapittel 10 har regler om forfall. For virksomheter som er registrert som særavgifts- pliktige fremgår det av sketbl. § 10-40 at innenlands særavgift forfaller til betaling samme dag som det skal leveres særavgiftsmelding, jf. sketvfl. § 8-4 jf. sketvfl. § 8-4-2 andre ledd. Bestemmelser om forfall for særavgifter som påløper ved innførsel, fremgår av sketbl. § 10-41.

Sketbl. kapittel 10 inneholder for øvrig bestemmelser om forfall for endringsvedtak, ansvarskrav og regler om ubetinget betalingsplikt selv om et vedtak er påklaget og lignende.

27.2 Renteberegning

(jf. sketbl. [kap. 11](#) og sketbf. [kap. 11](#))

I skattebetalingsloven hjemles fire rentetyper: forsinkelsesrente, jf. § 11-1, etterberegning- rente (avsavnsrenter), jf. sketbl. § 11-2, rente ved forsinket utbetaling jf. sketbl. § 11-3 og rente ved utbetaling etter endringsvedtak og egenfastsetting (avsavnsrente), jf. sketbl. § 11-4.

Forsinkelsesrente etter sketbl. § 11-1 skal beregnes av krav som ikke betales innen forfall og løper frem til betaling skjer. Etterberegningrente (avsavnsrente) i tråd med lovens § 11-2 skal også inngå i beregningen av forsinkelsesrente når et hovedbeløp og renter ikke blir betalt innen fastsatt frist. Selv om avgift ikke blir fastsatt i rett tid pga forsinket innlevert særavgiftsmelding, skal renter allikevel fastsettes i tråd med sketbl. § 11-1 med utgangspunkt i ordinært forfall. Dette fremgår av sketbf. § 10-40-3.

Renter av økning ved vedtak om endring/egenretting (etterberegningrente/avsavnsrente) etter sketbl. § 11-2 skal beregnes av økning i avgift som fastsettes ved vedtak om endring m.v. Rentene løper fra kravene opprinnelig skulle ha vært betalt og frem til det treffes vedtak om økning. Renteberegning etter § 11-2 skjer ved korrigerende av en tidligere fastsettelse, enten etter initiativ fra den avgiftspliktige eller Skatteetaten. Det samme er tilfelle når det ikke er skjedd en tidligere fastsettelse, men det skjer en endring i avgiftsplikten, f.eks. i smuglings- tilfeller som avdekkes ved en regnskapskontroll.

Ved utbetaling etter forfallsfristen angitt i sketbl. § 10-60, skal det etter sketbl. § 11-3 ytes rente- godtgjørelse fra dette forfallet og frem til utbetaling skjer.

Ved utbetaling av for mye betalt avgift som følge av vedtak om endring mv. etter sketbl. § 11- 4, skal det ytes rentegodtgjørelse fra betaling fant sted frem til forfall angitt i sketbl. § 10-60.

Ordinære refusjoner etter søknad innebærer at et nytt faktum er oppstått (f.eks. at nye dokumenter legges fram for avgiftsmyndighetene), og innebærer ikke en korrigerende av en tidligere uriktig fastsettelse. I slike tilfeller gis det som hovedregel ikke rentegodtgjørelse.

Satsene for de ulike rentebestemmelsene reguleres av sketbl. § 11-6. Satser knyttet til forsinket betaling og utbetaling følger forsinkelsesrentesatsen som vurderes hvert halvår. Øvrige satser reguleres årlig med bakgrunn i styringsrenta.

27.3 Beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling

(jf. sketbl. [§ 10-4](#) og sketbf. §§ [10-4-1 første ledd b](#) og [annet ledd](#) samt [10-4-2](#), [10-4-3](#) og [10-4-4](#))

Det er fastsatt beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling av krav. Beløpsgrensene gjelder pr krav eller pr termin, avgiftsspesifikasjon eller rapportering. Hovedregelen er at avgift under 100 kroner ikke skal betales eller tilbakebetales. Det er enkelte unntak fra denne beløpsgrensen når det gjelder betaling av krav som påløper ved innførsel. Forsinkelsesrenter har en beløpsgrense på 50 kroner.

27.4 Sikkerhetsstillelse

(jf. sktbl. [§ 14-21](#) annet ledd og sktbf. [§ 14-21-2](#))

Sktbl. § 14-21 annet ledd angir at skattekontoret ved registrering eller senere, kan kreve at virksomheten stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift.

Av sktbf. § 14-21-2 fremgår vurderingskriteriene for når sikkerhet skal kreves. I hovedsak skal sikkerhet kreves ved overtredelse av forfallsbestemmelsene eller ved annen overtredelse av avgiftsbestemmelsene, der virksomheten har uoppgjorte restanser mht skatter, avgifter eller toll, eller der virksomheten, styret eller ledelsen ikke kan anses kredittverdig.

Det tilkommer skattekontoret å foreta en vurdering av virksomhetens kredittverdighet. I første rekke stilles det krav til økonomisk soliditet og likviditet. Ordningen med egenfastsetting bygger på et tillitsforhold mellom Skatteetaten og virksomheten. En vurdering av tilliten vil derfor være grunnleggende for en vurdering av virksomhetens kredittverdighet. Tilliten vurderes i forhold til betalingsvilje, betalingsevne, overholdelse av skatte-, toll- og avgiftsregelverket m.v., samt skattekontorets inndrivelsesmuligheter.

Der sikkerhet kreves, skal den til enhver tid dekke avgiftskravet for to terminer med utgangspunkt i de to terminene som har høyest avgiftsbelastning siste 12 måneder. Sikkerhet skal stilles i form av selvskyldnerkausjon fra bank eller tilsvarende jf. sktbf. § 14-21-2 tredje ledd, jf. § 14-20-4 annet ledd. Stilt sikkerhet kan reduseres dersom virksomheten med utgangspunkt i ovenstående, dokumenterer at sikkerhetens størrelse er satt for høyt.